

SMĚRNICE

CAA-SL-034-n-14

pro vydání/změnu schválení pro
for issue/change of prior approval for

**PROVOZ ZA PODMÍNEK NÍZKÉ DOHLEDNOSTI (LVO)
(v souladu s Částí SPA, Hlava E)**

*LOW VISIBILITY OPERATIONS (LVO)
(according to PART- SPA, Subpart E)*

Změna číslo:	Vydáno		Zpracoval:
	Pod č.j.:	Dne:	
0	311-14/OLD	1. 5. 2014	Ing. Ivan Šubín
1	255-16/OLD	31. 5. 2016	Ing. Stanislav Čejda
2	4726-19-301	1. 11. 2019	Ing. Anna Polánecká, Ph.D. MBA

Schválil:

.....
Ing. Pavel Matoušek

ředitel SL

SEZNAM ZMĚN

Změna číslo: n=	Datum účinnosti	Změnil	
		Datum	Příjmení/podpis
0	1. 5. 2014		
1	31. 5. 2016	31. 5. 2016	Čejda
2	1. 11. 2019	1. 11. 2019	Polánecká

SEZNAM PLATNÝCH STRAN

Strana číslo	Změna číslo	Strana číslo	Změna číslo
1	2	9	2
2	2		
3	2		
4	2		
5	2		
6	2		
7	2		
8	2		

OBSAH

SEZNAM ZMĚN.....	2
SEZNAM PLATNÝCH STRAN.....	2
OBSAH.....	3
AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SL-034-n-14.....	3
POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SL-034-n-14.....	3
(a) Určení.....	4
(b) Předpisová základna.....	4
(c) Podání žádosti.....	4
(d) Obsah a informace k přílohám k žádosti.....	5
(e) Závěrečná ustanovení.....	8

AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SL-034-n-14

Za kontrolu aktuálnosti směrnice a jejích příloh odpovídá ředitel odboru OPL ÚCL. Ověřování aktuálnosti je prováděno minimálně 1x za dva roky.

POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SL-034-n-14

Tato Směrnice je použitelná pro:

- (1) Provozovatele obchodní letecké dopravy (držitele AOC) v plném rozsahu.
- (2) Žadatele o vydání AOC pro obchodní leteckou dopravu
- (3) Odbor provozu letadel (OPL) sekce letové (SL) v plném rozsahu. Tato Směrnice je rovněž nedílnou součástí Příručky inspektora OOLD pro výkon funkce dozoru nad bezpečností provozovatelů letadel v obchodní letecké dopravě.

(b) Určení

Tento postup je určen provozovatelům, kteří plánují letecký provoz v meteorologických podmínkách horších, než jsou stanoveny pro CAT I – pro přistání základna oblačnosti 200 ft/RVR 550 m a pro vzlety RVR nižší než 400 m.

Provozovatel je oprávněn provádět následující provoz za podmínek nízké dohlednosti (LVO), pouze pokud Úřad schválil:

- (1) vzlety za podmínek nízké dohlednosti (LVTO);
- (2) provoz za podmínek horších než standardní CAT I (LTS CAT I);
- (3) standardní provoz CAT II;
- (4) provoz za provozních podmínek jiných než standardní CAT II (OTS CAT II);
- (5) standardní provoz CAT III;
- (6) přiblížení pomocí systémů pro zlepšení viditelnosti (EVS), na které se vztahuje provozní zápočet na snížení minim dráhové dohlednosti (RVR) o nejvýše jednu třetinu vyhlášené dráhové dohlednosti;

Pro získání oprávnění LVO od ÚCL ČR musí provozovatel doložit soulad s požadavky Hlavy E, Provoz za podmínek nízké dohlednosti (LVO), přílohy V (část SPA), k nařízení (EU) č. 965/2012 v platném znění.

Provozovatel může žádat o provoz LVO CAT II/IIIA pro typ letadla dosud neprovozovaný v tomto druhu provozu, pouze pokud má s tímto typem provozní zkušenosti za podmínek CAT I v délce minimálně 6 měsíců v souladu s AMC4 SPA.LVO.105 (a)(1). Provozovatel může žádat o provoz CAT IIIB pro typ dosud neprovozovaný v tomto druhu provozu, pouze pokud má již schválení a provozuje tento typ v provozu CATII/IIIA minimálně 6 měsíců v souladu s AMC4 SPA.LVO.105 (a)(2). Provozovatelé, kteří mají předchozí zkušenosti s provozem CAT II/III daného typu, ale v současnosti ho neprovozují po nepřetržitou dobu alespoň 6 měsíců, mohou žádat o zkrácení, nikoliv zrušení, přechodného období provozu CAT I, pokud doloží zachování předchozích zkušeností v souladu s AMC4 SPA.LVO.105 (b).

(c) Předpisová základna

ÚCL ČR doporučuje použít následující dokumenty a přijatelné způsoby průkazu pro schválení provozu LVO:

- (1) Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 (Příloha V, Part SPA) včetně AMC a GM;
- (2) Nařízením Komise (EU) č. 1321/2014 (Part-M);
- (3) CS-AWO – Certification specifications for all weather operations (Decision 2003/06/RM).

(d) Podání žádosti

Žádost o udělení/změnu schválení provozu za podmínek nízké dohlednosti (LVO) předkládejte na formuláři uvedeném v [Příloze 1](#):

- prostřednictvím datové schránky (ID: v8gaaz5),
- nebo na adresu: Úřad pro civilní letectví ČR, K letišti 1149/23, 160 08 Praha 6,
- nebo na emailovou adresu: podatelna@caa.cz se zaručeným elektronickým podpisem,
- a nebo osobně na podatelnu ÚCL.

K žádosti provozovatel přiloží následující přílohy:

- (1) doklady potvrzující letovou způsobilost příslušného letadla pro provoz LVO (např. příslušné stránky z AFM), včetně plnění požadavků na její zachování včetně systému údržby;

- (2) MEL s položkami ovlivňujícím způsobilost letadla k provozu LVO, provozovatelům se doporučuje v MEL uvést souhrnný přehled položek, které mají vliv na provoz LVO;
- (3) průkaz provozuschopnosti palubních systémů a seznam vybavení letadla;
- (4) provozní postupy LVO;
- (5) návrh systému monitorování provozu LVO (pouze pro provoz CAT II/III).
- (6) program počátečního a opakovacího výcviku letových posádek pro provoz LVO;
- (7) dokumenty prokazující zachování předchozích zkušeností, pokud žadatel žádá o zkrácení přechodového období pro přiblížení CAT II/III.

(e) Obsah a informace k přílohám k žádosti

V případě žádosti o změnu schválení provozovatel použije pouze ty přílohy, v nichž se mění skutečnosti podstatné pro provoz LVO:

- (1) Doklady potvrzující letovou způsobilost příslušného letadla pro provoz LVO, včetně plnění požadavků na její zachování v souladu s AMC5 SPA.LVO.105, s Přílohou I k nařízení (EU) 1321/2014 (Part-M) a CS-AWO.
 - (a) Žadatel musí doložit, že příslušné letadlo je vybaveno v souladu s požadavky pro provoz LVO, např. kopiemi příslušných kapitol z AFM, POH, Confirmation Letter, dokládající způsobilost letadla pro provoz LVO. Z doloženého materiálu musí být zřejmé, podle jakého dokumentu je vybavení letadla certifikováno v souladu s požadavky na schválení zvláštního druhu provozu.
- (2) MEL v souladu s AMC1 ORO.MLR.105 (d)(3) a SPA.LVO.130.
 - (a) U položek ovlivňujících způsobilost pro provoz letadla za LVO bude uvedeno, že je s předmětnou závadou zakázán provoz LVO či jeho vybraný druh (např. LVTO, CAT III atd.).
 - (b) MEL musí zohledňovat provozní postupy provozovatele, tj. i tam, kde dokumentace výrobce (např. AFM) nepožaduje daný systém pro určitý druh provozu LVO, ale provozovatel ho využívá ve svých provozních postupech (typicky monitorování ILS při LVTO vzletu), musí být provoz LVO s takovou položkou omezen nebo stanoveny náhradní postupy.
 - (c) Provozovatelům se doporučuje do MEL doplnit souhrnný přehled všech položek/závad ovlivňujících schopnost letounu provádět jednotlivé části provoz LVO např. ve formě tabulky.
- (3) Průkaz provozuschopnosti palubních systému zahrnující seznam vybavení letadla potřebného k požadovanému druhu LVO provozu.
- (4) Návrh provozních postupů zahrnující:
 - (a) Deklaraci nebo seznam druhů provozu LVO, pro které je/bude provozovatel oprávněn včetně příslušných minim, v případě vhodnosti uvádějící omezení jednotlivých provozovaných typů nebo registračních značek, pokud se od sebe vzájemně liší. Tam, kde má provozovatel místním úřadem schválená vyšší minima v jednotlivých státech mimo EU dle požadavků místních úřadů, musí být z deklarace/seznamu druhů provozu patrné, že tato neplatí ve všech státech, např. formou odkazu na OM C, kde budou uvedeny doplňující informace o odlišnostech provozu LVO pro různé oblasti provozu/letišť.
 - (b) Informace o vlivu dočasně neprovozuschopného pozemního vybavení na provoz LVO v souladu s AMC7 SPA.LVO.100 včetně instrukcí posádkám, v jaké fázi předletové

přípravy/letu jsou tyto informace relevantní a jak postupovat v případě obdržení informace o neprovozuschopném vybavení ve fázi přiblížení. Provozovatel musí zohlednit dostupnost takových informací posádce ve formě, ve které je publikuje, nelze očekávat, že bude např. posádka ve fázi konečného přiblížení dohledávat informace v provozní příručce.

- (c) Informace o požadovaných vizuálních referencích v návaznosti na minima provozovatele včetně rozdílů mezi nimi při a bez využití EVS/HUD, pokud tyto provozovatel využívá, v souladu s GM1 SPA.LVO.100 (c), (e).
- (d) Instrukce posádce pro přerušování/pokračování v přiblížení v konečné fázi přiblížení v případě závad, zohledňující GM1 SPA.LVO.100 (c), (e) a GM1 SPA.LVO.100 (e).
- (e) Postup výběru letišť pro LVO a stanovení minim dle AMC1 k SPA.LVO.100 a AMC3 SPA.LVO.100 s důrazem na odlišnosti v oznamování aktivace postupů LVP v jednotlivých státech, možnosti využití LVTO na letištích, kde nejsou stanoveny postupy LVP a s ohledem na nutnost provedení CAT II přiblížení před tím, než může být letiště použité provozovatelem pro provoz CAT III v souladu s SPA.LVO.115 a AMC6 SPA.LVO.105. S ohledem na velké množství drah umožňujících provoz LVO Úřad nevydává schválení na jednotlivá letiště. Provozovatel však pro získání schválení pro tento druh provozu musí předložit dokumentovaný systém ověřování drah v souladu s AMC6 SPA.LVO.105 (a) a (b), aby bylo zajištěno, že si jsou posádky vědomy, které dráhy provozovatel ověřil podle výše uvedeného požadavku a mohou tak být k LVO využity, a nevyužívaly všechny dráhy pro provoz LVO pouze na základě existence LVO minim v mapové dokumentaci.
- (f) Informace a postupy pro využití schválených módů systému automatického řízení letu pro provoz s EVS, seznam minimálního počtu vybavení pro jednotlivé druhy LVO provozu, které musí být funkční před zahájením přiblížení/vzletu a postupy pro zvýšení minim v případě degradace letadlových systémů během přiblížení.
- (g) Podrobné provozní postupy pro jednotlivé fáze letu v souladu s SPA.LVO.125 a AMC1 SPA.LVO.125.
- (h) Kvalifikace posádek a omezení nezkušených posádek pro provoz CAT II/III v souladu s AMC1 SPA.LVO.120 (e).

(5) Návrh systému monitorování provozu LVO CAT II/III skládající se ze dvou částí:

- (a) Počáteční ověření provozu před vydáním schválení v souladu s AMC1 SPA.LVO.105 (letouny)/ AMC2 SPA.LVO.105 (vrtulníky).

1. Účelem počátečního ověření provozu je ověřit nejen samotnou technickou způsobilost letadla, ale také účinnost postupů údržby a proveditelnost a bezpečnost navržených provozních postupů. Úřad tak nepřihlíží k předchozímu provozu LVO daného letadla u jiných provozovatelů, neboť nový provozovatel může ovlivnit spolehlivost systémů jinými postupy údržby a úspěšnost přiblížení LVO může záviset na specifických provozních postupech a výcviku posádek žadatele. Ověřovací provoz zároveň slouží nejen k prokázání uvedeného počtu úspěšných přiblížení, ale také k validaci provozních postupů před tím, než budou provozovatelem využívány v reálném prostředí za nízkých dohledností. Doporučuje se provozovatelům, aby bylo provozní ověřování prováděno ve spolupráci osob zodpovědných za letovou způsobilost a údržbu, osob navrhujících provozní postupy posádek a osob zodpovědných za metodiku výcviku, na základě zkušeností z ověřovacího provozu může provozovatel navrhnout změny provozních postupů apod.
2. Počáteční ověření provozu může být zahájeno až poté, co provozovatel obdrží oznámení o schválení provozních postupů a programů výcviku a podle těchto provede

výcvik vybraných posádek, které budou ověření provádět. K přiblížením provedeným před schválením provozních postupů ani k výcviku provedenému před schválením (např. generickému LVO výcviku v ATO) nebude Úřad přihlížet.

3. Ověřovací provoz musí být proveden na drahách vybavených a schválených místním úřadem pro přiblížení CAT II/III a na žádné z drah nesmí být provedeno více než 30 % z celkového požadovaného počtu přiblížení dle AMC1 SPA.LVO.105 (a). V případě, že provozovatel žádá o schválení provozu s výškou rozhodnutí pod 50 ft a nemůže dosáhnout počtu 100 přiblížení na CAT II/III drahách např. z důvodu malého počtu takto vybavených letišť, na která běžně létá, může k žádosti o schválení předložit náhradní program ověřování s využitím ustanovení AMC1 SPA.LVO.105 (b)(2), ve kterém řádně zdůvodní nemožnost splnit požadavek AMC1 SPA.LVO.105 (a)(1) a AMC1 SPA.LVO.105 (b)(4) na vhodně vybavených drahách. Pro provoz s výškou rozhodnutí nad 50 ft nejsou úlevy z podmínek ověřovacího provozu možné jiným způsobem, než žádostí o schválení náhradního způsobu průkazu (AltMoC).

(b) Průběžné sledování provozu v souladu s AMC3 SPA.LVO.105.

1. Průběžné sledování zahrnuje hlášení událostí v provozu LVO, které mohly ohrozit bezpečnost letu, tj. abnormální chování systému automatického řízení letu nebo vedení, které vyžaduje zásah posádky pod 1000 ft (výškou stabilizace) dle ORO.GEN.160

(6) Návrh výcvikových programů počátečního a opakovacího výcviku v souladu s SPA.LVO.120, AMC1 SPA.LVO.120 a GM1 SPA.LVO.120.

- (a) Výcvik LVO se všeobecně sestává z pozemního a letového výcviku. Letový výcvik by měl být prováděn na FSTD, pokud pro daný typ letadla existuje FSTD schválené pro požadované druhy provozu LVO, nebo na letadle, pokud neexistuje FSTD, s výjimkou cvičného přiblížení uvedeného v GM1 SPA.LVO.120, které je možné, nikoliv nutné provádět na letadle i v případě, že provozovatel má schválené použitelné FSTD. Pokud pro daný typ letadla neexistuje FSTD, výcvik pro provoz CAT II bude částečně proveden na FSTD jiného typu, který umožní simulovat prostředí a podmínky CAT II v souladu s AMC1 SPA.LVO (c)(5). Použité FSTD by mělo být podobné provozovanému typu v oblasti systémů automatického řízení, avioniky a výkonnosti a měly by na něm být proveditelné SOP provozovatele.
- (b) Počáteční pozemní výcvik dle LVO AMC1 SPA.LVO.120 (b), pokud není kreditován na základě předchozích zkušeností, musí být proveden v plném rozsahu s výjimkou bodů (b)(4) EVS/HUD a (b)(12) Alert height, pokud tyto nejsou použitelné pro letadla provozovatele. Výcvik se vztahuje i na provozovatel žádající o druhy LVO provozu, které nevyužívají všech uvedených postupů, např. pro LVTO, a to z důvodu získání povědomí posádek o všeobecných postupech LVO a potřebách okolního provozu.
- (c) Počáteční i opakovací výcvik by měl být strukturován od normálního provozu po nenormální situace, a to s ohledem na nízký počet pohybů za LVO, který nemusí posádkám umožnit získání rutinních návyků v oblasti běžných provozních postupů během provozu mezi jednotlivými výcviky.
- (d) GM1 SPA.LVO.120 odkazuje na provedení jednoho z požadovaných přiblížení dle AMC1 SPA.LVO.120 (g)(1), tento odstavec však popisuje výcvik LVTO, který nepožaduje žádná přiblížení. Úřad bude uplatňovat ustanovení GM1 SPA.LVO.120 na přiblížení požadovaná v AMC1 SPA.LVO.120 (f)(1).

- (7) Dokumenty prokazující zachování předchozích zkušeností, pokud provozovatel žádá o zkrácení přechodného období v souladu s AMC4 SPA.LVO.105 (b).
- (a) Zachování předchozích zkušeností zahrnuje rozdílovou analýzu mezi dříve používaným systémem údržby, provozními postupy a výcviky posádek, která prokazuje, že postupy nebyly měněny s výjimkou drobných změny, např. vyvolaných změnou legislativy. Provozovatel dále prokáže, že většina posádek na daném typu jsou zkušené v souladu s AMC1 ORO.FC.200(a) (a), byly již někdy kvalifikované a prováděly provoz LVO CAT II/III na daném typu a variantě, pokud mají varianty daného typu odlišné systémy automatického řízení nebo vedení, a provozovatel nežadá o snížení požadavků na zkušené posádky v souladu s AMC1 ORO.FC.200(a) (b).

(f) **Závěrečná ustanovení**

- (1) Na základě provedení vyhodnocení ÚCL ČR a uspokojivých výsledků z vyhodnocení provozních postupů a výcvikových programů obdrží žadatel/provozovatel **Oznámení o schválení** provozních postupů a výcvikových programů na předepsaném formuláři.
- (2) Na základě tohoto Oznámení o schválení provozních postupů a výcvikových programů zařadí provozovatel schválené provozní postupy a výcvikové programy do příslušných částí provozní příručky jako řádnou revizi v souladu s AMC3 ORO.MLR.100 nebo formou samostatné přílohy s odkazem v patřičných kapitolách provozních příruček v souladu s GM1 ORO.GEN.200(a)(5).
- (3) Podle schválených programů výcviku provozovatel zahájí výcvik posádek a dalšího provozního personálu. Termín a místo konání výcviku letových posádek oznámí nejméně 3 pracovní dny předem řediteli odboru OPL ÚCL ČR na slp_old@caa.cz.
- (4) Po ukončení výcviku posádek a dalšího provozního personálu zašle provozovatel kopie záznamů o výcviku personálu na výše uvedenou adresu v ustanovení (c) nebo krátkou cestou na e-mailovou adresu ředitele odboru OPL ÚCL ČR slp_old@caa.cz.
- (5) Na základě provedení výcviků posádek provozovatel zahájí ověřovací provoz, pokud je požadován. Pro ověřovací provoz mohou být provozní postupy a instrukce shodné se schválenými provozními postupy publikovány formou dočasné změny příruček, interní směrnice atd., tj. nemusí být součástí platné revize provozních příruček, pokud je mají posádky účastníci se ověřovacího provozu přístupné v jiné formě řízené dokumentace.
- (6) Po ukončení ověřovacího provozu, pokud je požadován, zašle provozovatel výslednou zprávu a záznamy o jednotlivých přiblíženích (úspěšných i neúspěšných) krátkou cestou na e-mailovou adresu ředitele odboru OPL ÚCL ČR slp_old@caa.cz.
- (7) Na základě předložených záznamů o výcviku udělí následně ÚCL ČR konečné schválení formou **Rozhodnutí** o zapsání specifického schválení LVO do provozní specifikace k AOC. Minima udělená schválením se vztahují pouze na konkrétní typy letounů, popř. registrační značky, pokud je tak uvedeno v provozní specifikaci.
- (8) V případě, že žadatel žádá o změnu již uděleného schválení, které nemá vliv na změnu AOC (změna provozních postupů, nebo programu výcviku), odbor OLD ÚCL vydá **Rozhodnutí** o schválení změny na základě posouzení předloženého návrhu změny.
- (9) Jestliže se změna schválení LVO týká zápisu nového typu letounu, žadatel musí předložit k žádosti všechny přílohy požadované touto směrnicí. V tomto případě žadatel musí současně podat i žádost o změnu PS k AOC. ÚCL ČR provede příslušnou změnu do PS k AOC formou **Rozhodnutí**.

- (10) Jestliže se změna schválení LVO týká zápisu nového letounu již provozovaného typu, který nemá odlišné vybavení vyžadující jiné provozní postupy (např. omezení na jinou kategorii) nebo rozdílový/seznamovací výcvik pro provoz LVO, žadatel předloží k žádosti přílohy prokazující letovou způsobilost letounu pro provoz LVO. Návrhy změn příruček předloží pouze v takovém rozsahu, který uvádí specifická omezení nebo schválení pro tento letoun. V tomto případě žadatel musí současně podat i žádost o změnu PS k AOC. ÚCL ČR provede příslušnou změnu do PS k AOC formou **Rozhodnutí**.